

**Regioonide Komitee Arvamus „Terviklik lähenemine rändele: euroopa poliitika väljatöötamine
tööjõu sisserände valdkonnas ja roll suhetes kolmandate riikidega”**

(2008/C 257/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et Euroopa Liit peaks võimalikult kiiresti välja töötama tõelise Euroopa sisserändepoliitika, arvestades seejuures eri valitsemistasandite pädevusi, kuid täites samas enda pädevusvaldkonda kuuluvaid ülesandeid;
- tervitab komisjoni algatusi loomaks mehhanisme, mis hõlbustaksid tööjõu seaduslikku rännet, juhul kui piiravad meetmed ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks ja seaduslikku sisserännet soodustavad meetmed on omavahel tasakaalus ning kutsub komisjoni üles arendama ELi terviklikku rändepoliitikat, tagades, et Euroopa tasandil võetavad meetmed annavad lisaväärtuse, nii nagu see on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate puhul;
- nõustub seisukohaga, et ebaseaduslik tööhõive on üks peamisi ebaseaduslikku sisserännet põhjustavaid tegureid ja seetõttu peavad liikmesriigid tugevdama ja parandama oma jõupingutusi, et võtta kasutusse kõik meetmed ebaseadusliku tööturu vastu võitlemiseks;
- väljendab kahetsust, et üheski kõnealuses dokumendis ei ole viidatud Regioonide Komitee rollile, ja väljendab muret selle tõttu, et tähelepanu ei ole pööratud territoriaalsele mõõtmele, kuigi seni on tunnustatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osa rände juhtimisel ning Regioonide Komitee nõuandvat rolli kõnealuses valdkonnas;
- kinnitab, et samaaegselt rändejuhtimise poliitika välismõõtme ja Euroopa vahendite arendamisega tuleb tugevdada ka territoriaalset mõõdet, kaasates kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tervikliku rändestrategia väljatöötamisse. Selleks tuleks tagada, et Euroopa Komisjon edendab Regioonide Komitee proaktiivsemat rolli ELi meetmete algusetapis;
- tervitab algatust edendada korduvrännet ja leiab, et see võib anda positiivse panuse liikmesriikide tööturgudele ja päritoluriikide arengule.

Raportöör: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PES), Kataloonia piirkondliku valitsuse Euroopa asjade sekretär

Viitedokumendid

„Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vaheline korduvränne ja liikuvuspartnerlus”

KOM(2007) 248 lõplik

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele”

KOM(2007) 249 lõplik

„Ettepanek: nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta”

KOM(2007) 637 lõplik

„Ettepanek: nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta”

KOM(2007) 638 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE,

Üldised soovitused

1. leiab, et Euroopa Liit peaks võimalikult kiiresti välja töötama tõelise Euroopa sisserändepoliitika, arvestades seejuures eri valitsemistasandite pädevusi, kuid täites samas enda pädevusvaldkonda kuuluvaid ülesandeid;

2. tervitab komisjoni algatusi loomaks mehhanisme, mis hõlbustaksid tööjõu seaduslikku rännet, juhul kui piiravad meetmed ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks ja seaduslikku sisserännet soodustavad meetmed on omavahel tasakaalus ning kutsub komisjoni üles arendama ELi terviklikku rändepoliitikat, tagades, et Euroopa tasandil võetavad meetmed annavad lisaväärtuse, nii nagu see on kõrge kvalifikatsiooniga töötajate puhul;

3. nõustub seisukohaga, et ebaseaduslik tööhõive on üks peamisi ebaseaduslikku sisserännet põhjustavaid tegureid ja seetõttu peavad liikmesriigid tugevdama ja parandama oma jõupingutusi, et võtta kasutusele kõik meetmed ebaseadusliku tööturu vastu võitlemiseks;

4. leiab, et ebaseadusliku tööturu vastu võitlemisel tuleb põhitähelepanu pöörata nendele tööandjatele ja üksikisikutele, kes annavad tööd liikmesriigis ebaseaduslikult viibivatele isikutele. Sisserändajad on sageli väga haavatavas olukorras ning neid võidakse ebamoraalsel või ebaseaduslikul viisil ära kasutada;

5. leiab, et ühtne töö- ja elamisluba on hea vahend ebaseadusliku sisserände ärahoidmiseks, ja meenutab, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 on sätestatud õigus heale haldusele;

6. leiab, et kujundamaks globaalset ja sidusat lähenemisviisi sisserändele, on peatähtis koostöö kolmandate riikidega, nagu tunnistati ka Euroopa Ülemkogu 2005. aasta järeldustes, milles meenutati, et „migratsioon on keskne küsimus ELi suhetes mitmete kolmandate riikidega, sealhulgas eelkõige liidu naabriteks olevate piirkondadega (...)”⁽¹⁾;

7. on seisukohal, et nn liikuvuspartnerluse loomisel tuleb eelistada neid kolmandaid riike, kes on valmis võtma olulisi meetmeid võitluses ebaseadusliku rände ja inimkaubandusega;

8. tervitab ettepanekuid arendada kolmandate riikidega tihedamat koostööd nn liikuvuspartnerluse või tehnilise ja/või rahalise abi kaudu ning kutsub komisjoni üles leidma võrdsuse põhimõttest lähtuvalt uusi vorme koostöö arendamiseks päritolu- ja transiitriikidega, luues vastastikuse usalduse õhkkonna, mis võimaldaks neil riikidel teha koostööd ebaseadusliku sisserändega võitlemisel ja luua mehhanisme seadusliku sisserände juhtimiseks;

9. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täidavad võtmerolli läbirääkimistel ja suhetes päritolu- ja transiitriikidega, eelkõige sellistes valdkondades nagu areng ja koostöö. Komitee meenutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste märkimisväärset rolli muu hulgas programmide Aeneas, Meda ja Tacis asjakohases toimimises ning tõstab esile tänu sisserändajate kogukondadele päritolu- ja transiitriikidega loodud sidemeid ning nende kohta omandatud teadmisi;

⁽¹⁾ Eesistujariigi järeldused, Euroopa Ülemkogu Brüsselis, 15.–16. detsember 2005, IV osa, punkt 8.

10. väljendab kahetsust, et üheski kõnealusel dokumendis ei ole viidatud Regioonide Komitee rollile, ja väljendab muret selle tõttu, et tähelepanu ei ole pööratud territoriaalsele mõõtmele, kuigi seni on tunnustatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osa rände juhtimisel ning Regioonide Komitee nõuandvat rolli kõnealusel valdkonnas;

11. kinnitab, et samaaegselt rändejuhtimise poliitika välismõõtmel ja Euroopa vahendite arendamisega tuleb tugevdada ka territoriaalset mõõdet, kaasates kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tervikliku rändestrategia väljatöötamisse. Selleks tuleks tagada, et Euroopa Komisjon edendab Regioonide Komitee proaktiivsemat rolli ELi meetmete algusetapis ⁽²⁾;

12. tõstab esile kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tööd sisserändajate integreerimise poliitikas ja nende tähtsust selle tagamisel, et tööturule juurdepääsu mehhanismid toimivad asjakohaselt; samuti märgib komitee, et neil võib olla oluline roll võõrtöötajate koolitamisel nii osalemiseks Euroopa tööturul kui ka integreerumiseks päritoluriigi tööturule, kui sisserändaja tagasi pöördub;

13. meenutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on võtmeroll (nii seaduslikele kui ka ebaseaduslikele) sisserändajatele avalike teenuste pakkujana, seda eelkõige vastuvõtu, tervishoiu, hariduse ja eluaseme valdkonnas. Nagu meenutatakse Euroopa Liidu pealinnapiirkondade parlamentide viiendal konverentsil vastu võetud deklaratsioonis (aprill 2006), on sisseränne põhjustanud ja põhjustab ka praegu mõnedes piirkondades ja kohalikes omavalitsusüksustes avalikele teenustele suuri kulusid ning seepärast tuleks luua uued meetodid, kuidas suurendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli riiklike algatuste ja strateegiatega väljatöötamises tööturule juurdepääsu ja tööturul osalemise valdkonnas;

14. märgib, et eelistab terminit „seadustamata sisseränne”, sest paljudes keeltes viitab „ebaseaduslik” selgelt kuritegelikule tegevusele, ning kutsub igal juhul üles mitte kasutama terminit „ebaseaduslik sisserändaja”;

15. võtab teadmiseks, et nimetatakse ka teisi ELi poliitika- valdkondi, mis võivad sisserändajaid puudutada, nagu arengupoliitika, Euroopa tööhõivestrateegia ja teised sotsiaal- ja majanduspoliitilised meetmed, ning seetõttu kutsub üles parandama kooskõlastamist kõigi neid sisserändajaid puudutavate poliitikatega;

16. kutsub komisjoni üles võtma arvesse liikmesriikide hinnanguid tööjõuvajaduse kohta, võttes aluseks liikmesriikide poolt Eurostatile edastatud andmed ja raskesti täidetavate

⁽²⁾ Vastavalt Euroopa Komisjoni ja Regioonide Komitee 2005. aasta novembris sõlmitud koostööprotokollile.

ametikohtade nimestikud, et saada täpsem ülevaade eri liikmesriikide meetmetest ja hinnangutest. Seejuures tuleb aga arvestada riikide pädevusega kolmandate riikide kodanike tööturule lubamisel;

17. juhib tähelepanu usaldusväärse ja ajakohastatud statistikasüsteemi olulisusele, et riigid saaksid tööhõive- ja tööturupoliitika küsimustes vabatahtlikkuse alusel teavet ja kogemusi vahetada, nagu on öeldud määruses (EÜ) nr 862/2007 ühenduse rände ja rahvusvahelise kaitse statistika kohta ⁽³⁾;

18. rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad täita olulist rolli teabe ja statistiliste andmete kogumisel ning nad võivad anda suure panuse muu hulgas seoses Euroopa sisserändeportaali ja EURESi võrgu teenuste laiendamisel. Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused haldavad ka ise arvukaid Interneti-portaale, mis võivad neid algatusi täiendada;

19. väljendab muret selle üle, et ei ole selgelt viidatud rahvusvahelistele kokkulepetele, mille liikmesriigid on allkirjastanud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni raames, ning meenutab, et liikmesriigid peavad järgima deklaratsiooni aluspõhimõtete ja põhiõiguste kohta töö (ILO, 1998), võõrtöötajate tegevuskava (ILO, 2004) ja üldiselt austama inimeste põhiõigusi, mis on sätestatud kehtivates rahvusvahelistes konventsioonides;

20. peab väga oluliseks kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste võrgustiku loomist, et töötada välja statistilisi vahendeid ja ühiseid näitajaid, mille abil saaks senisest rohkem teavet sisserände olukorra kohta;

21. viitab sellele, et tuleb edendada alaliste töörühmade ja foorumite (konverentsid, seminarid jne) loomist vahetamiseks kogemusi ja häid tavasid sisserändajate vastuvõtmise ning ühiskonda ja tööturule integreerumise teemadel;

22. toetab võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimist liikmesriikide poolt;

Korduvrände ja suhted kolmandate riikidega

23. tervitab algatust edendada korduvrännet ja leiab, et see võib anda positiivse panuse liikmesriikide tööturgudele ja päritoluriikide arengule;

24. tunnustab, et korduvrände võib luua positiivse sideme päritolu- ja sihtriikide vahel ning aidata edendada dialoogi, koostööd ja vastastikust mõistmist;

⁽³⁾ Määruse (EÜ) nr 862/2007 5. põhjenduses tunnustatakse, et „on olemas kasvav vajadus statistilise teabe järele, mis hõlmaks migrantide kutseala, haridust, oskusi ja tegevusvaldkonda”. Samuti kinnitatakse määruse 6. põhjenduses, et „ühtlustatud ja võrreldav ühenduse rände- ja varjupaigastatistika on ülimalt oluline ühenduse rännet ja varjupaika ning isikute vaba liikumist käsitleva õiguskorra ja poliitika arendamiseks ja järelevalveks”.

25. juhib tähelepanu sellele, et korduvrände peab toimuma nõuetekohaselt, et hoida ära selle muutumine ebaseadusliku sisse- ja väljarände kanaliks. Selleks tuleb luua tõhusad kanalid sisse- ja väljarände tagasipöördumise tagamiseks ja korduvuse soodustamiseks. Samas leiab komitee, et korduvrände ei saa pidada alalise rände aseaineks ja see ei tohi kahandada liikmesriikide algatusi sisse- ja väljarände integreerimise poliitikas;

26. toetab sisse- ja väljarändepoliitika tihedamat sidumist ELi teiste poliitikavaldkondadega, et parandada päritoluriikide majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi ning „aidata kaasa ebaseadusliku rände põhjuste vähendamisele” (*);

27. tervitab liikuvuspartnerlust kolmandate riikidega ja tunnustab, et oluline on edendada assotsiatsioonilepingute sõlmimist päritoluriikidega. Komitee rõhutab teatistes, et pädevuste jagunemist ELi ja liikmesriikide vahel tuleb liikuvuspartnerluse sõlmimisel arvesse võtta. Kõnealused lepingud peavad sisaldama vahendeid rändevoogude ühiseks juhtimiseks, meetmeid ebaseadusliku sisse- ja väljarände võitlemiseks ja ebaseaduslike sisse- ja väljarändajate tagasivõtu ja tagasipöördumise hõlbustamiseks ning samuti mehhanisme kõnealuste riikide majandusarengu soodustamiseks;

28. rõhutab, et on oluline sõlmida kolmandate riikidega osana nende kohustustest tagasivõtulolepingud, ja juhib tähelepanu vajadusele muuta tagasipöördumine lihtsamaks, austades sisse- ja väljarändajate õigusi ja rahvusvaheliselt tunnustatud õigusi;

29. palub tunnustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli piiriülese rahvusvahelise koostöös ning kutsub üles soodustama nende osalemist Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi raames. Komitee julgustab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tegema koostööd päritolumaade kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning kasutama seejuures Euroopa Komisjoni programmide abi. Komitee tervitab eriti katseprojekti äärepoolseimate alade ja piirnevate kolmandate riikidega tehtava territoriaalse koostöö kooskõlastatud kavandamiseks, sest komitee meenutab, et just need asutused teavad kõige paremini, millised on sisse- ja väljarände majanduslikud ja sotsiaalsed mõjud ning millised tagajärjed kaasnevad sellega päritolupiirkonnas;

30. meenutab, et tuleb analüüsida korduvrände tagajärgi päritoluriigis ning uurida rändajate rahaülekannete mõju nende riikidele. Komitee kutsub üles uurimuse tulemuste põhjal rakendada vajalikke meetmeid rahaülekannete lihtsustamiseks;

31. kutsub üles uurima võimalusi kaasata liikuvuspartnerlusesse nii rändevoogude lähte- kui ka sihtpunktiks olevad linnad ja piirkonnad, sest need võivad kaasa aidata sisse- ja väljarändajate liikuvusele ja soodustada sisse- ja väljarändajate sotsiaalset integreerimist;

(*) KOM(2007) 248 lõplik.

32. rõhutab vajadust arendada mehhanisme, mis soodustavad seaduslikult liikmesriigis viibivate ja töötavate võõrtöötajate liikuvust ELis;

33. rõhutab, et liikuvuspartnerlusega liitunud kolmandad riigid peavad aktiivse tegevuse kaudu püüdma tõhusalt toetada sisse- ja väljarändajate tagasipöördumist ja taaskohanemist, soodustades produktiivseid töökohti ja korralikke töötingimusi. Vastuvõtjariigi ametiasutused peavad päritoluriike, kellega on sõlmitud liikuvuspartnerluslepingud, sellest teavitama ning neid nõustama ja muul viisil toetama, ilma et see oleks seotud rahaliste kulutustega;

34. hindab positiivselt pikaajalise mitmekordse viisa ideed, mis soodustab korduvrände, ning toetab algatusi, millega soovitakse edendada kolmandate riikide nende kodanike osalemist liikmesriikide tööturgudel, kes on varem ELi lubatud õpingute eesmärgil ja kes on korduvrände mehhanismi raames täitnud tagasipöördumise kohustust;

35. palub komisjonil teha kõik võimaliku tagamaks, et pärast tagasipöördumist päritoluriiki saaks korduvrändaja üle kanda omandatud pensioniõigused;

36. peab positiivseks teisi meetmeid täiendavate stiimulite tugevdamist koostööks kolmandate riikidega, edendades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist arenguprojektides;

37. toetab ettepanekut avada kolmandates riikides ühised viisataotluskeskused ning kutsub üles jälgima, et nimetatud algatus ei tooks kaasa bürokraatia suurenemist, vaid lihtsustaks ja kiirendaks menetlusi;

Võitlus ebaseadusliku tööga

38. toetab komisjoni kavatsust võidelda kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku töötamisega. Majanduslike, haldus- või piisavalt tõsistel juhtudel kriminaal karistuste kohaldamine ELi õigusaktide järgimise tagamiseks on riikliku tasandi küsimus, välja arvatud ELi õigusaktide tõhusust tagavate karistuste puhul;

39. tõdeb, et direktiivi kõigis keeleversioonides tuleks kaaluda, kas sobiv termin on „tööandja” või „ettevõtja”, ning leiab, et juhul kui mõne liikmesriigi õigussüsteemis eristatakse nimetatud kaht terminit, on soovitatav „ettevõtja” asemel kasutada terminit „tööandja”, et eristada ettevõtlust korruptiivsetest tegevustest ning hõlmata ka need juhud, kus töötajaid võetakse seaduslikult tööle, omamata ettevõtja õiguslikku staatusi;

40. kinnitab, et võitluses ebaseadusliku tööga tuleb küll rakendada karistusi isikutele, kes värbavad tööjõudu ebaseaduslikult, kuid samuti tuleb suurendada tööjärelevalvet ja parandada seadusliku värbamise võimalusi ning uurida alternatiivseid süsteeme, mis võimaldavad levitada häid tavasid. Tööjärelevalve tulemused tuleb teha avalikuks, et tarbijad ja potentsiaalsed töötajad saaksid teha teadlikke valikuid;

41. kinnitab, et võitlus ebaseadusliku tööga, mis on üks peamisi tegureid, mis põhjustab ja kinnistab ebaseaduslikke rändevooge, peab olema ELi sisserändepoliitika meetmete hulgas prioriteetsel kohal, ning leiab, et direktiivi õigusliku aluse keskmes peaks olema võitlus ebaseadusliku tööga ja sellest tulevalt ebaseadusliku sisserände vähendamine, mitte vastupidi;

42. meenutab, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad kooskõlas riiklike õigusaktidega täita olulist rolli tööturu kontrolli- ja järelevalvemeetmete rakendamisel, ning et vajadusel tuleb suurendada inim- ja materiaalseid ressursse, et tihedam kontroll oleks võimalik;

43. leiab, et võitluses ebaseadusliku tööga tuleb eritähelpanu pöörata võitlusele ebaseadusliku äri sisserändajatega ja inimkaubandusega, ning juhib tähelepanu sellele, et maffial ja organiseeritud kuritegevuse võrgustikel on oluline osa ebaseadusliku sisserände ja konkreetsemalt tööalase ekspuaterimise püsimisel. Nendest nähtustest on saanud tulutoov kuritegevuse liik;

44. toetab algatusi, mille eesmärk on võitlus ebaseadusliku tööga, ja kutsub üles edendama kõnealusel valdkonnas eri haldustasandite (riiklik, piirkondlik ja kohalik tasand) ja ühiskondlike osalejate (eelkõige ettevõtjad ja ametiühingud, kuid ka valitsusvälised organisatsioonid ja inimõiguste organisatsioonid) ühisalgatusi. Komitee kutsub üles käivitama teatud tööaladel teadlikkust tõstvaid algatusi ja teabemeetmeid, mille eesmärk on muuta nende isikute meelt, kes värbavad tööjõudu ebaseaduslikult, ja teavitada neid seadusliku värbamise eelistest;

45. nõustub, et ei ole otstarbekas jätta direktiivi kohaldamisalast välja üksikisikud, kes värbavad ebaseaduslikult riigis viibivaid töötajaid, kuid juhib tähelepanu sellele, et neid juhtumeid ei ole võimalik vältida, kui ei looda mugavaid täiendavaid võimalusi tööjõupuuduse leevendamiseks tööturul;

46. rõhutab, et on oluline muuta ajutise tööjõu värbamine paindlikumaks ja kiiremaks ning määrata kindlaks hooajalise sisserände võimalused, nagu nähakse ette 2005. aasta seadusliku rände poliitikakavas, sest need tegurid võivad aidata ära hoida ebaseadusliku värbamise jätkumist;

47. juhib tähelepanu sellele, et ELis on paljud naissoost sisserändajad tööalaselt ja isiklikus elus äärmiselt kaitsetus olukorras, ja kutsub üles nimetatud probleemile enam tähelepanu pöörama;

48. toetab otsust mitte karistada ettepanekuga hõlmatud kolmandate riikide kodanikke, kuigi tagasisaatmis- või väljasaatmisotsuse nõuet^(?) võib mõista karistusena, ning tervitab majanduslike karistuste kohaldamist rikkumiste korral, eriti mis puudutab tagasisaatmiskulude katmist, millele võiks lisada ka sisserändaja majutus- ja ülalpidamiskulud kuni tagasisaatmismenetluse lõpuleviimiseni, ning rõhutab, et Euroopa Liit peab tagama tagasisaatmise sätteid sisaldavate õigusvahendite sidu- suse, samuti nende sobivuse põhiõiguste järgimise seisukohast;

49. kutsub üles võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et tagasi- pöördunud töötajad saavad kätte saamata jäänud töötasu;

50. nõuab, et liikmesriikide pädevad asutused pakuksid väärkoheldud töötajatele paremat kaitset, ja palub kaaluda võimalust anda neile pikaajaline elamisloa, seda eelkõige eriti raskete juhtumite puhul, vastavalt direktiivile 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kes on olnud seotud ebaseaduslikule sisserändele kaasaaitamisega, kuid teevad pädevate asutustega koostööd;

Kõrge kvalifikatsiooniga töötajad

51. tervitab algatusi, millega toetatakse seaduslikke kanaleid ELi sisserändeks, ja püüdlusi, millega tahetakse ühtlustada erinevaid ja keerulisi menetlusi juurdepääsul liikmesriikide tööturgudele;

52. on arvamusel, et sellised meetmed nagu nn *Blue Card* on vajalikud, et muuta Euroopa Liit (kõrgelt) kvalifitseeritud võõrtöötajate sisserände jaoks atraktiivsemaks, tulla toime Euroopa tööturgude nõudmistega ning tagada Lissaboni strateegia rakendamine. Komitee kutsub komisjoni siiski üles selgemalt määratlema väljendeid „kvalifitseeritud“ ja „kõrgelt kvalifitseeritud“ võõrtöötajad ning teeb lisaks ettepaneku, et nimetatud määratluses võetaks arvesse võõrtöötajate haridustaset, nende töökogemust, keelteoskust ja täiendavaid asjaomaseid tegureid;

53. rõhutab, et ilma kvalifikatsioonita või madala kvalifikatsiooniga töötajate panust teatud Euroopa tööturgude jaoks ei tohi alahinnata, ning juhib komisjoni tähelepanu — eelnevalt uurinud ja hinnanud ilma kvalifikatsioonita ja madala kvalifikatsiooniga töötajate tööhõivevõimalusi — nõukogu kompromissidele seoses teiste vastuvõtmenetluste ühtlustamisega tööhõive põhjustest lähtuvalt, nagu sätestatud poliitikakavas seadusliku rände kohta;

54. on arvamusel, et nn *Blue Card* ei tohiks anda mitte ainult nendele kvalifitseeritud töötajatele, kes taotleavad luba ELi siseneamiseks, vaid ka neile, kes juba viibivad mõne liikmesriigi territooriumil;

^(?) KOM(2005) 391 lõplik ja KOM(2007) 248 lõplik.

55. leiab, et usaldusväärse põhiteabe hankimine liikmesriikide tööturgudel valitseva kvalifitseeritud tööjõu nõudluse kohta on hädavajalik, ning kutsub komisjoni üles töötama välja tõhusat ühtset meetodit kõnealuse valdkonna statistiliste andmete kogumiseks ja edastamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 862/2007;

56. kutsub liikmesriike üles toetama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist selle otsustamisel, kui palju kolmandate riikide kodanikke kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade täitmiseks vastu võetakse, ning väljendab kahetsust, et sellist kaasamist ei ole direktiivi ettepanekus selgelt ette nähtud;

57. kahtleb, kas kõrge kvalifikatsiooniga töötajate liikuvust ei takista kohustus jääda esimesse liikmesriiki vähemalt kaheks aastaks, ning kutsub komisjoni üles otsima alternatiivseid lahendusi, et tagada tööalane liikuvus ja vastata riiklike tööturgude nõudmistele;

58. tervitab kõrge kvalifikatsiooniga töötajate perekonnaliikmetele kehtivaid ELi sisenemise tingimusi, sest leiab, et need võivad olla otsustavaks teguriks kõrge kvalifikatsiooniga tööjõu värbamisel, nagu on näidanud Austraalia, Kanada ja USA kogemused;

59. rõhutab, et tuleb vältida ajude äravoolu arengumaadest, ning väljendab muret selle üle, et vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) andmetele suurendavad programmid kõrge kvalifikatsiooniga töötajate vastuvõtuks (sh komisjoni hiljuti käivitatud algatused korduvrände valdkonnas) üldiselt ajude äravooluga seonduvaid probleeme ⁽⁶⁾;

60. kutsub üles usaldusväärsete andmete ja statistika abil uurima ajude äravoolu ja selle mõjusid päritoluriikides, et määratleda koos päritoluriikidega ühised meetmed kõnealuse nähtusega seonduvate riskide ja negatiivsete tagajärgede vältimiseks nii palju kui võimalik;

61. soovib, et komisjon võtaks kõik sobivad meetmed, et toetada ajude äravoolu asemel spetsialistide korduvrännet, st kontseptsiooni, vastavalt

millele pöörduvad sisserändajad oma kodumaale tagasi ning võimaldavad oma sihtriigis omandatud oskustest kasu saada ka teistel ⁽⁷⁾, sest seeläbi hoogustatakse ja süvendatakse sidemeid päritolu- ja sihtriigi kogukondade vahel;

Ühtne elamis- ja tööloa

62. tervitab ettepanekut ühtse elamis- ja tööloa ühtse taotluse kohta ning kutsub üles parandama haldusmenetlusi sellise loa väljastamiseks;

63. tervitab iga ettepanekut, millega soovitakse lihtsustada menetlusi töötamise eesmärgil ELi sisenemiseks, ning kutsub üles lihtsustama vastava loa taotlemist ja väljastamist, et tagada süsteemi tõhus toimimine;

64. leiab, et ühtne luba on sobiv vahend, võitlemaks ebaseadusliku rändega, mis on ELi liikmesriikides saavutanud märkimisväärse ulatuse ning mis kahjustab ELi põhiseaduste hartas ettenähtud õigust heale haldusele;

65. tervitab kõigile ühtse loa omanikele ühtsete õiguste kehtestamist ning kutsub üles siduma kõnealuseid õiguseid ILO pakutava töökaitse rahvusvahelise raamistikuga;

66. rõhutab, et nagu juba kinnitati arvamuses CdR 233/2006 ⁽⁸⁾, tuleb parandada sisserändajate kutsekvalifikatsioonide ja diplomite ning üldiselt nende kutseoskuste tunnustamise mehhanisme, et lihtsustada nende sisenemist tööturule sellisel viisil, mis vastaks paremini nende oskustele;

67. tervitab teatud garantiide määramist ühtse loa taotlemisel, eriti vajadust põhjendada taotluse tagasilükkamist ning edasikaebamise võimalust loa väljastamisest keeldumise korral;

68. rõhutab, et liikmesriigid peavad vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele kaasama kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused sisserändepoliitika kujundamisse, eriti integratsiooni ja tööturu valdkonnas, et ka nemad saaksid osaleda selle otsustamisel, kui palju sisserändajaid nende territooriumile lubatakse ning milliseid kvalifikatsioone peaksid nad omama.

Brüssel, 18. juuni 2008

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ „Töötajate liikuvuse eeliste kindlustamine ja riskide vähendamine”, teemadokument kolmandaks istungivooruks tööjõu sisemaise ja rahvusvahelise rände teemal, ILO foorum, 2007.

⁽⁷⁾ AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee istung, aruanne kõrge kvalifikatsiooniga töötajate rände ja selle tagajärgede kohta riigi arengule, AKV-EL/100.012/B/2007/lõplik.

⁽⁸⁾ Regioonide Komitee arvamus „Poliitikava seadusliku rände kohta, ebaseadusliku sisserände vastane võitlus, Euroopa rändevõrgustiku tulevik” (CdR 233/2006, 13.2.2007).